

Ir pavisam neliels skaits rakstnieku, kuri jebkad ir spējuši radīt tādu nepastāvības, zaudējuma un eksistenciālu pārdomu noskaņu kā Kadzuo Išiguro, – nevis mākslas darbu par jūtām, bet pašas jūtas.

The Los Angeles Times

Izcils meistardarbs, radīts ar pedantisku rūpību, un vienlaikus, kā jau ierasts, skaidras, vienkāršas prozas paraugs.

Sunday Times

Jauns šedevrs! Grāmata, kura liek mums no jauna sajūst cilvēcīguma skaistumu un trauslumu.

Observer

Inteliģenta, brīnišķīga un hipnotizējoša lasāmviela – vai varētu vēlēties kaut ko vairāk?

Metro

Smalkjūtīgs un neaizmirstams romāns, ko caurstrāvo skumjas un cerība.

The Washington Post

Jau četras desmitgades Kadzuo Išiguro ir daiļrunīgi rakstījis par atmiņām. Atmiņu uzskaitīšana, to nasta un samierināšanās ar tām vienmēr ir viņa izvēlētie temati... Un romāns “Klāra un Saule” plūstoši papildina šo autora izcilo vīziju. Vai ir lasīts vēl kāds stāsts, kurš skar tik nozīmīgas un cilvēcīgas tēmas?

The New York Times Book Review

KAZUO ISHIGURO

KLARA AND THE SUN

KADZUO IŠIGURO KLĀRA UN SAULE

No angļu valodas tulkojusi
Ingūna Beķere

821.521-31

IŠ 360

Kazuo Ishiguro
KLARA AND THE SUN

Copyright © Kazuo Ishiguro, 2021

Cover design © by Faber

Kazuo Išiguro
KLĀRA UN SAULE

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA

Projekta vadītāja *Una Orinska*

Redaktore *Iveta Polkmane*

Korektore *Diāna Graudiņa*

Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Maketētāja *Irēna Kivliņa*

Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,

Rīgā, LV-1010. Red. nr. T-747.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Ingūna Beķere, 2023

© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare,
izdevums latviešu valodā, Apgāds Zvaigzne ABC, 2023

ISBN 978-9934-31-495-7

Manas mātes

ŠIDZUKO IŠIGURO

(1926–2019)

piemiņai

Pirmā daļa

Kad bijām jaunas, es un Roza stāvējām veikala vidū, tai pusē pie galda ar žurnāliem, un varējām redzēt cauri vairāk nekā puslogam. Tā mēs varējām vērtēt ārpusi – biroja darbiniekus aizsteidzamies, taksometrus, skrējējus, tūristus, Ubagvīru un viņa suni un RPO nama apakšējo daļu. Kad bijām vairāk iedzīvojušās, Menedžere atļāva mums aiziet līdz pašai priekšai, līdz bijām tieši aiz skatloga, un tad varējām saskatīt, cik augsts ir RPO nams. Un, ja gadījās tur būt īstajā laikā, tad redzējām Sauli tās ceļojumā izejam caur ēku augšām mūsu pusē uz RPO nama pusi.

Kad man bija tik ļoti paveicies redzēt to tādu, es paliecu seju uz priekšu, lai saņemtu no tās tik daudz barības, cik spēju, un, ja Roza bija kopā ar mani, teicu, lai viņa dara tāpat. Pēc minūtes vai divām mums vajadzēja atgriezties savās vietās, un, kad bijām jaunas, mēdzām bažīties, ka kļūsim aizvien vājākas, jo veikala vidū Sauli bieži neredzējām. MD zēns Rekss, kas tolaik bija mums līdzās, teica, ka neesot, par ko uztraukties, un ka Saule vienmēr spēsot mūs aizsniegt, lai kur mēs būtu. Viņš norādīja uz grīdas dēļiem un teica: “Re, tas tur ir – Saules raksts. Ja uztraucies, vari tam pieskarties, un atkal kļūsi stiprs.”

Kad viņš to pateica, neviena klienta nebija un Menedžere bija aizņemta, kārtojot kaut ko Sarkanplauktos, un es negribēju viņu iztraucēt, lūdzot atļauju. Paskatījos uz Rozu un, kad viņa atbildēja tukšu skatienu, paspēru divus soļus uz priekšu, pietupos un izstiepu abas rokas, pieskaroties Saules rakstam uz grīdas. Taču, tiklīdz pirksti tam pieskārās, raksts izzuda, un, kaut arī izmēģinājos visādi – glāstīju to vietu, kur tas bija bijis, un,

kad tas nelīdzēja, berzēju rokām grīdas dēļus –, tas neatgriezās. Kad atkal piecēlos, MD zēns Rekss sacīja:

“Klāra, cik rijīgi! Jūs, MD meitenes, vienmēr esat tik rijīgas.”

Kaut arī es tolaik biju jauna, man uzreiz ienāca prātā, ka varbūt tā nav mana vaina – ka Saule nejauši atsauca rakstu tieši tad, kad es tam pieskāros. Bet MD zēns Rekss aizvien rādīja nopietnu seju.

“Tu gribi visu barību sev vienai, Klāra. Paskaties, jau gandrīz satumsis.”

Tik tiešām, veikalā gaisma bija pavisam nomākusies. Pat ārā uz ietves Aizvilkšanas zonas zīme uz laternas staba izskatījās pelēka un blāva. “Es atvainojos,” es pateicu Reksam, tad pagriezos pret Rozu.

“Es atvainojos. Es negribēju to visu paņemt sev.”

“Tevis dēļ,” MD zēns Rekss sacīja, “es līdz vakaram būšu slābans.”

“Tu jokojies,” es teicu. “Es zinu, ka tas ir joks.”

“Es nejokoju. Man var palikt slikti tūdaļ pat. Un kā ar visiem tiem MD veikala dziļumā? Jau tā ar viņiem kaut kas nav lāgā. Tagad viņiem kļūs vēl sliktāk. Tu esi rijīga, Klāra.”

“Es tev neticu,” atteicu, bet vairs nejutos tik ļoti pārliecināta. Paraudzījos uz Rozu, bet viņas sejas izteiksme aizvien vēl bija tukša.

“Es jau jūtos slimis,” MD zēns Rekss sacīja. Un saguma.

“Bet tu tikko pats teici. Saule vienmēr atradis veidu, kā mūs aizsniegt. Tu jokojies. Es zinu, ka tu joko.”

Beigu beigās man izdevās pārliecināt pašai sevi, ka MD zēns Rekss mani ķircina. Taču todien es sajutu to, ka, pati to negribēdama, biju likusi Reksam pieminēt kaut ko neērtu, par ko lielākā daļa MD veikālā labprātāk nerunāja. Tad, neilgi pēc tam, MD zēnam Reksam atgadījās kaut kas tāds, kas lika man iedomāties: pat ja viņš todien jokoja, daļēji viņš bija arī nopietns.

Bija spožs rīts, bet Rekss vairs nebija mums līdzās, jo Menedžere bija pārcēlusis viņu priekšējā nišā. Menedžere aizvien teica, ka ikviena vieta esot rūpīgi pārdomāta un tāpēc varbūtība, ka mūs izvēlēšies, esot vienlīdz liela, lai kurā vietā mēs stāvētu. Tik un tā mēs visi zinājām, ka, ienākot veikalā, klienta skatīenam vispirms pavērsies priekšējā niša, un Rekss, saprotams, priecājās, ka pienākusi viņa kārta tur būt. Mēs vērojām viņu no veikala vidus, kā viņš stāvēja, izslietu zodu, viscaur Saules rakstiem noklāts, un Roza reiz pieliecās man tuvāk, lai pateiktu: “Ā, viņš izskatās brīnišķīgi! Viņš noteikti drīz atradis mājas!”

Trešajā dienā, ko Rekss pavadīja priekšējā nišā, ienāca kāda meitene kopā ar māti. Es tolaik vēl nemācēju tik labi noteikt vecumu, bet atceros, lēsu, ka meitene varētu būt trīspadsmit ar pusi gadus veca, un tagad es domāju, ka tas bija pareizi. Māte bija biroja darbiniece, un, spriežot pēc viņas korpēm un kostīma, nopratām, ka viņa ir augstā amatā. Meitene piegāja tieši pie Rekss un nostājās viņam priekšā, kamēr māte aizstaigāja līdz mums, tad devās dziļāk veikalā, kur uz Stiklgalda sēdēja divi MD, šūpodami kājas, kā Menedžere bija likusi. Vienā brīdī māte pasauca, bet meitene nelikās par viņu ne zinis un turpināja, galvu pacēlusī, cieši lūkoties Rekss sejā. Bērns pastiepa roku un noglaudīja Rekss roku. Rekss, protams, neko neteica, tikai uzsmaidīja viņai un nekustējās nemaz, kā mums bija likts darīt, gadījumā ja klients izrāda īpašu interesi.

“Paskaties!” Roza nočukstēja. “Viņa to izvēlēšies. Viņa mīl viņu. Kā viņam paveicies!” Es asi iedunkāju Rozu, lai viņu apklusinātu, jo mūs itin viegli varētu sadzirdēt.

Tagad meitene pasauca māti, un tad jau viņas abas stāvēja pie MD zēna Rekss, pētīja viņu no galvas līdz kājām, meitene brīžiem pastiepa roku un pieskārs viņam. Abas klusi apspriedās, un vienā brīdī es dzirdēju meiteni sakām: “Bet viņš ir nevainojams, mammu. Viņš ir skaists.” Pēc brīža bērns sacīja: “Nē, mammu, nu zini ko.”

Ap to laiku Menedžere jau bija klusītēm nostājusies viņām aiz muguras. Beigu beigās māte pagriezās pret Menedžeri un vaicāja:

“Kas tas ir par modeli?”

“Viņš ir B2,” Menedžere sacīja. “Trešā sērija. Īstajam bērnam Rekss būs ideāls kompanjons. Viņš it īpaši sekmēs jauniētī apziņīgu attieksmi un centību.”

“Nu, šai jaunajai dāmai tas noteikti varētu noderēt.”

“Mammu, viņš ir nevainojams.”

Tad māte sacīja:

“B2, trešā sērija. Tie ar solārās enerģijas absorbcijas problēmām, vai ne?”

Viņa to tā vienkārši pateica, Rekss klātbūtnē, smaidot. Rekss arī turpināja smaidīt, bet bērns izskatījās apjucis un skatījās te uz Reksu, te uz māti.

“Taisnība,” Menedžere piekrita, “trešajai sērijai sākumā bija pāris problēmiņu. Tomēr ziņojumi par tām bija ļoti pārspīlēti. Vidēs ar normālu gaismas līmeni nekādu problēmu nav.”

“Esmu dzirdējusi, ka malabsorbcija var radīt citas problēmas,” māte turpināja. “Pat uzvedības.”

“Negribu jūs aizvainot, kundze, bet trešās sērijas modeļi darījuši daudzus bērnus bezgalīgi laimīgus. Ja vien nedzīvojat Aļaskā vai raktuvju šahtā, varat neraizēties.”

Māte aizvien vēl pētīja Reksu. Beidzot nogrozīja galvu. “Pie-dod, Kerolaina. Es saprotu, kāpēc viņš tev patīk. Bet viņš nav priekš mums. Mēs tev atradīsim ideālu variantu.”

Kad klientes bija aizgājušas, Rekss aizvien vēl smaidīja un arī tobrīd nekādi neizrādīja, ka būtu noskumis. Taču tad es atcerējos to viņa joku un biju pārlicināta, ka jautājums par Sauli un par to, cik daudz tās barības varam dabūt, jau labu laiku bija nodarbinājis viņa prātu.

Šodien, protams, es saprotu, ka šajā ziņā Rekss nebija viens. Taču oficiāli tā vispār neskaitījās problēma – ikvienam no

mums bija tehniskā specifikācija, kas garantēja, ka tādi faktori kā atrašanās vieta telpā mūs neietekmēs. Tik un tā, pavadījis pāris stundu prombūtnē no Saules, MD sāka kļūt apātisks un raizēties, vai viņam kas nekais, vai viņam nav kāda īpaša defekta un, ja par to uzzinātu, vai viņš jebkad atrastu sev mājas.

Tas bija viens no iemesliem, kāpēc mēs aizvien tik daudz domājām par atrašanos logā. Katram no mums bija apsolīta sava kārts, un katrs no mums pēc tās ilgojās. Daļēji tas bija saistīts ar to, ko Menedžere sauca par “īpašo pagodinājumu” – pārstāvēt veikalu ār pasaulei. Protams, lai ko arī Menedžere teiktu, mēs visi zinājām, ka lielāka ticamība tikt izvēlētam ir, esot logā. Taču vissvarīgākais, ko mēs visi klusībā sapratām, bija Saule un tās barība. Roza vienreiz par to ierunājās, čukstus, īsu brīdi pirms bija pienākusi mūsu kārts.

“Klāra, kā tu domā: kad tiksīm logā, vai tad dabūsim tik daudz labuma, ka mums nekad vairs nepietrūks?”

Tolaik es vēl biju pavisam jauna, tāpēc nezināju, ko atbildēt, kaut gan arī pati biju par to prātojusi.

Beidzot pienāca mūsu kārts, un kādu rītu es un Roza iekāpām loga ailā, raudzīdamās, lai neapgāztu neko no skatloga iekārtojuma, kā pāris pirms mums pagājušajā nedēļā. Veikals, saprotams, vēl nebija atvērts, un es domāju, ka žalūzija būs pilnībā nolaista. Taču, kad apsēdāmies uz Strīpusofas, es pamanīju, ka zem žalūzijas apakšmalas ir neliela sprauga, laikam Menedžere bija to mazliet pacēlusi, pārliecinoties, vai viss priekš mums ir sagatavots, un Saules gaisma iezīmēja spilgtu taisnstūri, kas pakāpās uz paaugstinājuma un beidzās ar taisnu līniju tieši mums priekšā. Vajadzēja tikai mazliet izstiept kājas, lai tiktu tās siltumā. Tobrīd es sapratu: lai kāda būtu atbilde uz Rozas jautājumu, mēs dabūsim tik daudz barības, cik mums kādu laiku uz priekšu vajadzēs. Kad Menedžere nospieda slēdzi un žalūzija uzkāpa līdz pašai augšai, mūs ieskāva apžilbinoša gaisma.

Jāatzīstas, ka man vēl aizvien bija viens iemesls gaidīt uzturēšanos logā, kas nebija nekādi saistīts ne ar Saules barību, ne ar tikšanu izraudzītai. Atšķirībā no vairuma MD, atšķirībā no Rozas, es aizvien ilgojos redzēt ko vairāk ārpusē un redzēt to visos sīkumos. Tāpēc, kad žalūzija pacēlās, es tā sapriecājos no apjautas, ka tagad starp mani un ietvi ir tikai stikls, kurš ļauj brīvi apskatīt pavisam tuvu un kopumā tik daudzas lietas, ko biju redzējusi tikai kā stūrus un malas, ka uz brīdi aizmirsu par Sauli un tās labestību pret mums.

Es pirmo reizi varēju saskatīt, ka RPO nams patiesībā ir būvēts no atsevišķiem ķieģeļiem un tas nav balts, kā aizvien biju domājusi, bet gan pāls dzeltens. Tagad arī varēju saskatīt, ka tas ir daudz augstāks, nekā biju iztēlojusies, divdesmit divus stāvus augsts, un ka zem katra nākamā vienādā loga ir īpaša dzega. Redzēju, kā Saule bija novilkusi diagonālu līniju pāri RPO nama virsmai, tā ka trijstūris vienā tās pusē izskatījās gandrīz balts, bet otrā – ļoti tumšs, kaut arī es zināju, ka tur viss bija tajā pālsajā dzeltenajā krāsā. Un es ne tik vien varēju saskatīt katru logu līdz pašam jumtam, reizēm es arī redzēju cilvēkus tur iekšā stāvam, sēžam, pārvietojamies. Tad tālāk ielā varēju redzēt garāmgājējus ar to dažnedažādajām kurpēm, papīra glāzītēm, plecu somām, suņukiem un, ja vēlējos, varēju ar skatienu pavadīt viņus līdz pat gājēju pārejai un tālāk par otro Aizvilkšanas zonas zīmi, kur divi kapitālremonta vīri stāvēja pie novadcaurules un žestikulēja. Varēju ieskatīties iekšā taksometros, kad tie nometa ātrumu, lai palaistu cilvēku pūli šķērsot gājēju pāreju, – šofera roka bungo pa stūri, pasažiera cepure.

Diena turpinājās, Saule mūs sildīja, un es redzēju, ka Roza ir ļoti laimīga. Tomēr es pamanīju, ka viņa tikpat kā ne uz ko neparaugās, skatienu nemainīgi pievērsusi pirmajai Aizvilkšanas zonas zīmei mums acu priekšā. Viņa pagriezta galvu tikai tad, ja es uz kaut ko norādīju, bet tad atkal pazaudēja interesi un pievērsās ietves aiz loga un zīmes vērošanai.

Roza uz brīdi pievērsa skatienu kaut kam citam tikai tad, ja kāds garāmgājējs piestāja pie loga. Tādā gadījumā mēs abas rikojamies tā, kā Menedžere bija mums mācījusi: “neitrāliem” smaidiem sejās skatījāmies pāri ielai, kaut kur RPO nama viducī. Bija ļoti liels kārdinājums paraudzīties uz pienākušo garāmgājēju, bet Menedžere bija paskaidrojusi, ka tādā brīdī mēģināt veidot acu kontaktu būtu augstākā mērā vulgāri. Mēs drīkstējām reaģēt tikai tad, ja garāmgājējs konkrēti deva mums kādus signālus vai caur stiklu mūs uzrunāja, bet pirms tam – nekad.

Dažiem no tiem, kuri piestāja, nebija ne mazākās intereses par mums. Viņi tikai gribēja novilkt sporta kurpi un kaut ko ar to izdarīt vai paspaidīt savus taisnstūrīšus. Tomēr daži pienāca klāt pie paša stikla un ieskatījās iekšā. Daudzi no tiem bija bērni, apmēram tajā vecumā, kuram mēs bijām vispiemērotākās, un viņi priecājās, mūs redzot. Pienāca kāds satraucies bērns, viens pats vai kopā ar savu pieaugušo, rādīja ar pirkstu, smējās, savādi šķobīja seju, paklaudzināja pa stiklu, pamāja.

Laiku pa laikam – un drīz vien es labāk iemanījos vērot tos pie loga, vienlaikus izskatoties tā, it kā es skatītos uz RPO namu, – kāds bērns atnāca un mūs cieši pētīja, un tur varēja manīt skumjas, reizēm – dusmas, it kā mēs būtu kaut ko nepareizi izdarījušas. Tāds bērns varēja itin viegli jau nākamajā brīdī pārvērsties un sākt smieties vai māt kā pārējie, bet, kad logā bijām pavadījušas otro dienu, es iemācījos pamanīt atšķirības.

Mēģināju runāt par to ar Rozu, kad tāds bērns bija atnācis trešo vai ceturto reizi, bet viņa pasmaidīja un sacīja: “Klāra, tu pārāk daudz raizējies. Esmu pārlicināta, ka bērnam nekas nekaiš. Kā tad citādi varētu būt tādā dienā kā šī? Šodien visa pilsēta ir laimīga.”

Tomēr mūsu trešās dienas beigās es mēģināju par to parunāt ar Menedžeri. Viņa mūs slavēja, teikdama, ka mēs logā esot bijušas “skaistas un cienīgas”. Tobrīd gaismas veikalā bija aptumšotas un mēs visi bijām veikala dziļumā, atspiedušies pret

sienu, daži pirms gulētiešanas pāršķirstīja interesantos žurnālus. Roza bija man līdzās, un es, paskatoties uz viņas pleciem, sapratu, ka viņa jau ir pusaizmigusi. Tā nu, kad Menedžere man pavaicāja, kā man patikusi diena, izmantoju iespēju pastāstīt viņai par bēdīgajiem bērniem, kas bija pienākuši pie loga.

“Klāra, tu esi īpaša,” Menedžere sacīja, klusītēm, lai neiztraucētu Rozu un pārējos. “Tu tik daudz ko pamani un uzņem sevi.” Viņa nogrozīja galvu it kā brīnīdamās. Tad noteica: “Tev ir jāsaprot, ka mūsu veikals ir ļoti īpašs. Tur, ārā, ir daudz bērnu, kas labprāt gribētu izvēlēties tevi, izvēlēties Rozu, izvēlēties jebkuru no jums šeit. Taču viņi to nevar. Jūs esat viņiem neaizsniedzami. Tāpēc viņi nāk te, pie loga, lai pasapņotu par jums. Bet tad viņi sabēdājas.”

“Menedžere, tādām bērnam... Vai tādām bērnam mājās ir MD?”

“Varbūt nav. Nu, tāds kā tu noteikti nav. Tāpēc, ja kādreiz kāds bērns uz tevi savādi skatās, sarūgtināts vai saskumis, vai pasaka kaut ko nejauku caur stiklu, nepievērs tam uzmanību. Tikai atceries. Visticamāk, tāds bērns ir neapmierināts.”

“Tāds bērns, bez MD, noteikti ir vientuļš.”

“Jā, arī tas,” Menedžere klusām noteica. “Vientuļš. Jā.”

Viņa nodūra skatienu un klusēja, tāpēc es gaidīju. Tad viņa pēkšņi pasmaidīja un, pastiepusi roku, maigi izņēma man no rokas interesanto žurnālu, ko biju vērojuši.

“Arlabunakti, Klāra. Rīt esi tikpat brīnišķīga, kāda bijī šodien. Un neaizmirsti – jūs ar Rozu mūs pārstāvat visā ielā.”

Mūsu ceturtais rīts logā bija vidū, kad pamanīju kādu taksometru nometam ātrumu, tā vadītāju izliecamies ārā, lai citi taksometri to palaistu cauri satiksmes joslām līdz ietves apmalei pie mūsu veikala. Džosija, izkāpusi uz ietves, skatījās tieši

uz mani. Viņa bija bāla un tieva, un, viņai nākot uz mūsu pusi, varēju saredzēt, ka viņas gaita nav tāda kā citiem garāmgājējiem. Ne gluži lēna, bet šķīta, ka viņa pēc katra soļa apdomājas, lai pārlicinātos, ka aizvien vēl ir drošībā un nepakritis. Aplēsu, ka viņa varētu būt četrpadsmit ar pusi gadus veca.

Kad meitene bija pietiekami tuvu, lai visi gājēji paietu garām viņai aiz muguras, viņa apstājās un uzsmaidīja man.

“Sveiki!” Džosija teica caur stiklu. “Hei, vai tu mani dzirdi?”

Roza, kā pienācās, skatījās taisni uz priekšu – uz RPO namu. Taču tagad, kad biju uzrunāta, es varēju paskatīties tieši uz bērnu, atbildēt ar smaidu un iedrošiņoši pamāt.

“Tiešām?” Džosija sacīja, kaut gan es vēl nezināju, ka viņu tā sauc. “Es pati *sevi* tikpat kā nedzirdu. Tu tiešām dzirdi mani?”

Es vēlreiz pamāju, un viņa nogrozīja galvu, it kā tas viņai liktos ļoti iespaidīgi.

“Oho!” Viņa paskatījās pār plecu, un pat šo kustību viņa izdarīja piesardzīgi, uz taksometru, no kura tikko bija parādījusies. Durvis stāvēja tā, kā viņa tās bija atstājusi, – vaļā pāri ietvei, un aizmugurējā sēdekli aizvien vēl bija divi stāvi, tie sarunājās un rādīja uz kaut ko aiz gājēju pārejas. Džosija izskatījās priecīga par to, ka viņas pieaugušie vēl negrasās kāpt ārā, un paspēra vienu soli tuvāk, līdz viņas seja gandrīz pieskārs logam.

“Es tevi vakar redzēju,” viņa sacīja.

Atcerējos mūsu iepriekšējo dienu, taču, nekādas atmiņas par Džosiju neatradusi, pārsteigta paraudzījos viņā.

“Vai, nē, nejuties slikti vai vainīga, tu mani nevarēji redzēt. Es biju taksī, braucu garām un nemaz ne lēni. Bet es redzēju tevi logā un tāpēc pierunāju mammu šodien tieši te apstāties.” Viņa atskatījās, atkal ar to piesardzību. “Oho! Viņa *vēl* runā ar Džefrīzas kundzi. Dārgas sarunas, vai ne? Takša skaitītājs visu laiku griežas.”

Tad es saskatīju, kā meitenes seju, viņai smeļoties, piepilda laipnība. Bet, savādi, tieši tobrīd es pirmo reizi iedomājos, vai

tikai Džosija nebūs kāds no tiem vientuļajiem bērniem, par kuriem runājām ar Menedžeri.

Viņa pievērsa skatienu Rozai, kura aizvien vēl apzinīgi vērās uz RPO namu, tad sacīja: “Tava draudzene gan ir smuka.” Džosija vēl nebija to pateikusi līdz galam, kad jau atkal skatījās uz mani. Viņa turpināja dažas sekundes klusi mani vērot, un es jau sāku bažīties, ka viņas pieaugušie izkāps ārā, pirms viņa būs pateikusi vēl ko vairāk. Taču tad viņa sacīja:

“Zini ko? Tava draudzene kādam tur ārā būs ideāls draugs. Bet vakar mēs braucām garām, un es ieraudzīju tevi un nodomāju: tā ir viņa, MD, ko es meklēju!” Viņa atkal iesmējās. “Atvaino. Varbūt tas izklausās nepieklājīgi.” Viņa vēlreiz pagriezās pret taksometru, bet nebija nekādu pazīmju, ka stāvi aizmugurējā sēdekļi gatavotos kāpt ārā. “Tu esi francūziete?” viņa pavaičāja. “Tu izskaties kā francūziete.”

Es pasmaidīju un nogrozīju galvu.

“Bija divas meitenes, francūzietes,” Džosija sacīja, “atnākušas uz mūsu pēdējo sanākumi. Abām mati bija tā kā tev – kārtīgi un īsi. Izskatījās smuki.” Viņa brīdi klusēdama mani vēroja, un man šķita, ka pamanīju vēl vienu sīku skumju pazīmi, bet es tad vēl biju pavisam jauna un nebiju par to pārlicināta. Tad viņa atplauka, teikdama:

“Hei, vai jums tur, tā iekšā sēžot, nepaliek par karstu? Vai nevajag padzerties vai vēl kaut ko?”

Es pakratīju galvu un, plaukstu izvērsusi, pacēlu roku, lai norādītu, cik brīnišķīga Saules barība list pār mums.

“Ā, jā. Neiedomājos. Jums patīk būt saulē, vai ne?”

Viņa vēlreiz pagriezās, šoreiz – lai paskatītos uz namu virsotnēm. Tobrīd Saule bija debesu spraugā, un Džosija uzreiz samiedza acis un pagriezās atpakaļ pret mani.

“Nesaprotu, kā tu tā vari. Nu, tā skatīties un neapžillbt. Es nevaru pat ne sekundi.”